

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Saamelaiskäräjien lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä vuonna 2022

Viite: Lausuntopyyntö asianumeroilla VN/15186/2022 ja VN/15186/2022-MMM-1

1. Aluksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Saamelaiskäräjiltä lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä vuonna 2022. Lausuntopyyntö on lähetetty Saamelaiskäräjille 18.5.2022 ja lausunnonannon määräaika on 20.5.2022. Saamelaiskäräjät paheksuu näin lyhyttä määräaika ja pitää sitä hyvän hallintotavan vastaisena.

Asetusluonnoksen lähtökohtaisena oletuksena on, että Suomen eduskunta tulee hyväksymään lakiehdotuksen lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistössä vuonna 2022. Niinpä asetuseruonnoksella säädeltäisiin vain muiden kalalajien kuin lohen kalastusta. Tämän johdosta Saamelaiskäräjät ei ota tässä lausunnossaan erikseen kantaa lohenkalastukseen Tenojoen vesistön sivuvesistöissä vuonna 2022 vaan viittaa asiasta aiemmin lausumaansa.

2. Saamelaiskäräjien näkemykset lausuntopyynnössä esitettyihin asioihin

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan muiden kalalajien kuin lohen verkkokalastuksen laajentaminen on tärkeää sekä paikallisten kotitarvekalastuksen turvaamiseksi että loheen kohdistuvan predaation hallinnan kannalta. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan seisovan verkon käyttö muun kalan pyyntiin tulee sallia koko kalastuskauden ajan siten, että mahdolliset lohett päästettäisiin takaisin jokeen.

Mikäli lohenkalastus kielletään vuonna 2022 kokonaan Tenojoen vesistössä, saamelaiskulttuurin harjoittamisoikeuden kannalta muiden kalalajien kuin lohen kalastusmahdollisuuksia tulisi tässä tilanteessa laajentaa ja välttää kaikkia turhia ja perustelemattomia rajoituksia muiden kalalajien kalastuksessa. Tämän perusteella Saamelaiskäräjät katsoo, että asetuseruonnoksen 5 §:ää tulisi yksinkertaistaa ja säätää kalastuskausi vavalla ja vieheellä yhtenäisesti kaikissa sivuvesistöissä ajalle 1.6. - 31.8.

Myös asetuseruonnoksen 9 §:ään sisältyvä kudottujen pyydysten käytön määrällinen rajoitus (5 seisovaa verkkoa kiinteistöä kohti) on tässä tilanteessa turha ja perusteeton. Verkkujen määrällinen rajoitus tulee kokonaan poistaa kalastuskaudella 2022 tai se pitää nostaa 10 verkkoon. Pyyntipaineen kasvaminen kohtuuttomaksi on täysin perusteeton pelko. Päinvastoin muiden kalalajien verkkokalastuksessa on tällä hetkellä pääasiallisena ongelmana saada kalastusoikeuden haltijat innostumaan muiden kalalajien verkkokalastuksesta.

Edellämainittujen rajoitusten lisäksi asetuseruonnoksesta tulisi tarkastella myös 3 §:n kalastuskieltoalueiden perustumista aitoihin lohensuojelullisiin näkökohtiin.

Merk.

Tuomas Aslak Juuso
puheenjohtaja

Esko Aikio
ma. asiantuntijaesittelijä

Lausunnosta päätti puheenjohtaja Tuomas Aslak Juuso 20.5.2022 kuultuaan I varapuheenjohtajaa Anni Koivistoa ja II varapuheenjohtajaa Leo Aikiota.

Lisätietoja antaa I varapuheenjohtaja Anni Koivisto, anni.koivisto@samediggi.fi, 040 415 5969.